

URAZ CIĘŻARNEJ

Ocena miejsca zdarzenia

Poszkodowana w widocznej ciąży?

NIE

Standardowe postępowanie w urazach

Utrzymuj saturację na poziomie większym niż 94%

Sprawdź ciśnienie krwi pacjentki, zabezpiecz dwa duże wkłucia i.v.

Macica na wysokości pępka lub powyżej?

Ułożenie na lewym boku pod kątem 15-30°

Badanie urazowe

Powiadom SOR o transporcie ciężarnej po urazie. Monitoruj stan pacjentki

Transport do SOR-u

TAK

Sprawdź reakcję na bodźce

Reaguje na bodźce

Brak reakcji na bodźce

Sprawdź drożność dróg oddechowych

Zagrożone

Niezagrożone

Udrożnienie przyrządowe d.o.

Czy obecne jest tętno?

TAK

NIE

Ciśnienie skurczowe krwi < 100 mmHg

Podaj 250 ml krystaloidów i.v.

Ciśnienie skurczowe krwi > 100 mmHg

Rozpocznij resuscytację

- Oceń palpacyjnie wysokość dna macicy
- Sprawdź:
  - czy występuje czynność skurczowa/stawianie się macicy
  - wypływ krwi/płynu owodniowego z dróg rodnych
- Jeśli możliwe, oceń akcję serca płodu (NORMA: 110-160 uderzeń/min)

Zmiany zachodzące w układach lub parametrach fizjologicznych w czasie ciąży wpływające na uraz

Parametry	Zmiany
Ciśnienie skurczowe	Zmniejsza się średnio o 5-15 mmHg
Ciśnienie rozkurczowe	Zmniejsza się o 5-15 mmHg
Tętno	Przyśpiesza średnio o 10-15 ud./min
Elektro- -kardiogram	Płaskie lub wklęsłe, załamek T w odprowadzeniach III, V ₁ , V ₂ oraz załamek Q w odprowadzeniach III i aVF

Parametry	Zmiany
Objętość krwi	Wzrasta o 30-50%
Zużycie tlenu	Wzrasta o 15-20% w spoczynku
Ciśnienie parcjalne tlenu	Zwiększone; zakres: 100-108 mmHg
Ciśnienie parcjalne dwutlenku węgla	Zmniejsza się; zakres: 27-32 mmHg
Układ mięśniowo- szkieletowy	Zmiany środka ciężkości (większe narażenie na upadki), powiększony obwód brzucha jest czynnikiem zwiększającym prawdopodobieństwo doznania urazu w tej okolicy
Przewód pokarmowy	Zwolnione opróżnianie żołądka, zwolnienie perystaltyki, zwiększone ryzyko zachłyśnięcia

OCENA CIĄŻY

I trymestr

Wysokość dna macicy
w stosunku do
spojenia łonowego

Trudna do oceny

Tony serca płodu

Trudne do oceny

Zdolność płodu
do przeżycia

Niezdolny

II trymestr

Wysokość dna macicy
w stosunku do
spojenia łonowego

16. tydzień – połowa
odległości do pępka
20. tydzień – na wyso-
kości pępka

Tony serca płodu

Po 20. tygodniu ocena
możliwa 110-160/min

Zdolność płodu
do przeżycia

Potencjalnie zdolny
po 20. tygodniu

III trymestr

Wysokość dna macicy
w stosunku do
spojenia łonowego

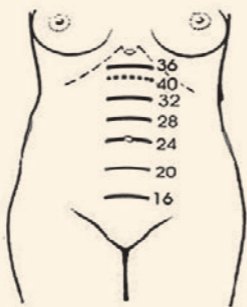
Wysokość zwiększa się
o 1 cm/tydzień
Około 40. tygodnia
obniża się do poziomu
z 37.-35. tygodnia

Tony serca płodu

Ocena możliwa
110-160/min

Zdolność płodu
do przeżycia

Zdolny

**Wysokość
dna macicy
w zależności
od tygodnia
ciąży**

**KRWAWIENIE Z DRÓG RODNYCH
= ZAGROŻENIE CIĄŻY
= NATYCHMIASTOWA
KWALIFIKACJA
DO PILNEGO TRANSPORTU**

WYWIAD

- Tydzień ciąży i termin porodu?
- Przebieg ciąży (zagrożona/niezagrożona)?
- Czy jest to ciąża pojedyncza, czy mnoga?
- Czy pacjentka czuje ruchy płodu?
- Czy pacjentka odczuwa skurcze/napinanie się brzucha?

Opracowanie:

Karol Łyziński, Katarzyna Długosz, Arkadiusz Trzos